

A TANÁCS 2133/2004/EK RENDELETE

(2004. december 13.)

a tagállamok illetékes hatóságaira vonatkozó, a tagállamok külső határainak harmadik országbeli állampolgárok által történő átlépésekor az úti okmányok rendszeres bélyegzésének követelményéről, valamint a schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló schengeni egyezmény és a Közös Kézikönyv rendelkezéseinek e célból történő módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 62. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,⁽¹⁾

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2002. június 21 – 22-i sevillai ülésén szorosabb együttműködést szorgalmazott a jogellenes bevándorlás elleni küzdelem terén, továbbá felkérte a Bizottságot, valamint a tagállamokat arra, hogy a külső határok azonos szintű ellenőrzésének és őrizetének biztosítása érdekében tegyenek operatív lépéseket.
- (2) A schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló, 1985. június 14-i schengeni egyezménynek⁽²⁾ és a Közös Kézikönyvnek⁽³⁾ a külső határok átlépésére vonatkozó rendelkezései nem egyértelműek és nem kellően pontosak azon kötelezettség tekintetében, hogy a harmadik országok állampolgárainak úti okmányait a határátlépéskor bélyegzőlenyomattal kell ellátni. Következésképpen ezek a rendelkezések a tagállamokban eltérő gyakorlathoz vezetnek, és megnehezítik annak az ellenőrzését, hogy az ilyen harmadik országbeli állampolgárok részére a tagállamok területén engedélyezett rövid távú – nevezetesen bármely hat hónapos időtartamon belül maximum három hónapos – tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételek teljesülnek-e.
- (3) A Tanács 2003. február 27 – 28-i ülésén támogatta a Bizottságnak az e téren hatályos szabályok egyértelművé tételére vonatkozó szándékát, amelyet a Bizottság mindenekelőtt azáltal kíván megvalósítani, hogy a tagállamok részére tanácsi rendelettervezet útján írja elő azt a kötelezettséget, hogy a harmadik országok állampolgárainak úti okmányait mind a kifelé, mind pedig a befelé irányuló határátlépéskor rendszeresen bélyegezni kell.
- (4) A Tanács 2003. május 8-i következtetéseiben az állampolgárság szerinti, jelekkel megkülönböztetett, külön ellenőrzési sávok alkalmazását szorgalmazta. A kishatárforalomra vonatkozó közösségi szabályok javítani fogják a külső határoknak a felelős szervek által történő ellenőrzését, és megkönnyítik a harmadik országok állampolgárai úti okmányának a határátlépéskor való

rendszeresen bélyegezése kötelezettségéből eredő esetleges gyakorlati nehézségek megoldását. Az intézkedések elősegítik továbbá annak biztosítását, hogy a külső határokon a személyek ellenőrzésének enyhítésére vonatkozó intézkedésekre csak kivételes esetben kerüljön sor.

- (5) A tagállamok arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a harmadik országok állampolgárainak úti okmányait a tagállamok területére való belépéskor rendszeresen bélyegezzék, a személyek külső határokon való ellenőrzésének enyhítésére vonatkozó intézkedések elfogadásának körülményeire vonatkozó korlátozásokkal összefüggésben biztosítja annak a vélelmezhetőségét, hogy az ilyen úti okmányokban a bélyegzőlenyomat hiánya azt jelenti, hogy az úti okmány birtokosa már nem felel meg a rövid távú tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeknek.
- (6) Mindazonáltal az érintett harmadik országbeli állampolgárok számára lehetővé kell tenni ennek a vélelemnek bármely lényeges és hihető bizonyíték útján való megdöntését. Ilyen esetekben az illetékes nemzeti hatóságoknak igazolniuk kell a vonatkozó határátlépés idejét és helyét annak érdekében, hogy a harmadik országbeli állampolgárt a rövid távú tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételek tiszteletben tartásának bizonyítékával lássák el.
- (7) Az úti okmányok bélyegzése lehetővé teszi a határátlépés időpontjának és helyének bizonyossággal történő megállapítását, anélkül, hogy minden esetben sor kerülne annak megállapítására, hogy az úti okmányok ellenőrzésére vonatkozó valamennyi szükséges intézkedésre sor került-e.
- (8) Ez a rendelet a személyek azon csoportjait is meghatározza, akiknek az úti okmányait nem kell rendszeresen bélyegezni a tagállamok külső határainak átlépésekor. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy a kishatárforalomra vonatkozó közösségi szabályok előkészítése folyamatban van, ideértve a határ menti lakosok úti okmányainak bélyegzéséről szóló szabályokat is. A kishatárforalomra vonatkozó közösségi szabályok elfogadásáig fenn kell tartani annak a lehetőségét, hogy a határ menti lakosok úti okmányai a kishatárforalomra vonatkozó, hatályos kétoldalú megállapodásoknak megfelelően mentesüljenek a bélyegzés kötelezettsége alól.

⁽¹⁾ 2004. április 21-jei (a Hivatalos Lapban még közze nem tett) vélemény.

⁽²⁾ HL L 239., 2000.9.22., 19. o. A 2003/170/IB határozattal (HL L 67., 2003.3.12., 27. o.) módosított egyezmény.

⁽³⁾ HL C 313., 2002.12.16., 97. o. A legutóbb a 2004/574/EK határozattal (HL L 261., 2004.8.6., 36. o.) módosított Kézikönyv.

- (9) A schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló schengeni egyezmény és a Közös Kézikönyv rendelkezéseit ennek megfelelően módosítani kell.
- (10) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően Dánia nem vesz részt e rendelet elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása számára nem kötelező. Mivel e rendelet az Európai Közösséget létrehozó szerződés harmadik része IV. címének rendelkezései szerinti schengeni vívmányokra épül, Dánia – az említett jegyzőkönyv 5. cikkének megfelelően – a rendelet Tanács általi elfogadásától számított hat hónapon belül dönt arról, hogy saját nemzeti jogába átülteti-e a rendeletet.
- (11) Izlandot és Norvégiát illetően ez a rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között létrejött, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás⁽¹⁾ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek a megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról szóló, 1999. május 17-i 1999/437/EK határozat⁽²⁾ 1. cikkének A. pontjában említett terület hatálya alá tartoznak.
- (12) Svájcot illetően ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás⁽³⁾ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek – e megállapodásnak az Európai Unió, illetve az Európai Közösség nevében történő aláírásáról, valamint egyes rendelkezések ideiglenes alkalmazásáról szóló 2004. október 25-i tanácsi határozatok⁽⁴⁾ 4. cikke (1) bekezdésével összefüggésben – a 1999/437/EK határozat 1. cikkének A. pontjában említett terület hatálya alá tartoznak.
- (13) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában az Egyesült Királyság a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2000. május 29-i 2000/365/EK tanácsi határozatnak⁽⁵⁾ megfelelően nem vesz részt. Ezért az Egyesült Királyság nem vesz részt annak elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása számára nem kötelező.
- (14) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyeknek alkalmazásában Írország az Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2002. február 28-i

2002/192/EK tanácsi határozatnak⁽⁶⁾ megfelelően nem vesz részt. Ezért Írország nem vesz részt annak elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása számára nem kötelező,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

E rendelet célja:

- a tagállamok illetékes hatóságaira vonatkozó azon kötelezettségnek az újbóli megerősítése, mely szerint az illetékes hatóságok kötelesek a harmadik országbeli állampolgárok úti okmányait rendszeresen bélyegezni, amikor azok átlélik a tagállamok külső határait;
- azon feltételek meghatározása, amelyek alapján a harmadik országbeli állampolgárok úti okmányában a bélyegzőlenyomat hiánya alapján vélelmezhető, hogy az ilyen országok állampolgárai a részükre a tagállamok területén a rövid távú tartózkodásra engedélyezett időtartamot túllépték.

2. cikk

A schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló schengeni egyezmény rendelkezései a következőképp módosulnak:

1. A 6. cikk (2) bekezdésének e) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„e) Ha azonnali intézkedést kívánó különleges és előre nem látható körülmények miatt nem lehet ilyen ellenőrzést végezni, meg kell állapítani a kiemelt fontosságú területeket. Ilyen esetben a belépő forgalom ellenőrzésnek a kilépő forgalom ellenőrzéséhez képest rendszerint kiemelt jelentősége van.”

2. A rendelet a következő cikkekkkel egészül ki:

„6a. cikk

Az 5. cikk (1) bekezdése a) pontjában említett harmadik országbeli állampolgárok úti okmányait mind a belépéskor, mind pedig a kilépéskor rendszeresen bélyegezni kell.

6b. cikk

(1) Amennyiben a harmadik országbeli állampolgárok úti okmányaiban nem szerepel a beléptető bélyegző lenyomata, az illetékes nemzeti hatóságok vélelmezhetik, hogy az úti okmány birtokosa nem felel meg, vagy már nem felel meg az adott tagállamban való tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeknek.

⁽¹⁾ HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

⁽²⁾ HL L 176., 1999.7.10., 31. o.

⁽³⁾ 13054/04 tanácsi dokumentum, amely a következő címen érhető el: <http://register.consilium.eu.int>

⁽⁴⁾ 13464/04 és 13466/04 tanácsi dokumentum, amely a következő címen érhető el: <http://register.consilium.eu.int>

⁽⁵⁾ HL L 131., 2000.6.1., 43. o.

⁽⁶⁾ HL L 64., 2002.3.7., 20. o.

(2) A vélelem megdönthető, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár ezt olyan hitelt érdemlő módon – például utazási jegy vagy a tagállamok területén kívül való tartózkodásának bizonyítására alkalmas eszköz útján – bizonyítja, amelyből megállapítható, hogy teljesítette a rövid tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeket.

Ilyen esetekben:

- a) amennyiben a harmadik országbeli állampolgár olyan tagállam területén tartózkodik, amely a schengeni vívmányokat teljes egészében alkalmazza, az illetékes hatóságok a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban a harmadik országbeli állampolgár úti okmányában jelzik, hogy a személy mely időpontban és hol lépte át e tagállamok valamelyikének külső határát;
- b) amennyiben a harmadik országbeli állampolgár olyan tagállam területén tartózkodik, amelyre vonatkozóan nem került sor a 2003-as csatlakozási okmány 3. cikke (2) bekezdésében tárgyalt döntés meghozatalára, az illetékes hatóságok a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban a harmadik országbeli állampolgár úti okmányában jelzik, hogy a személy mely időpontban és hol lépte át e tagállam külső határát;
- c) az a) és b) pontban említett megjegyzéseken túl az érintett harmadik országbeli állampolgár részére a mellékletben foglalt formanyomtatvány állítható ki;
- d) a tagállamok az e cikkben említett megjegyzésekre vonatkozó nemzeti gyakorlataikat illetően tájékoztatják egymást, a Bizottságot és a Tanács Főtitkárságát.

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben említett vélelem megdöntése sikertelen, a harmadik országbeli állampolgárt az illetékes hatóságok kiutasíthatják az érintett tagállam területéről.”

3. cikk

A Közös Kézikönyv II. része a következőképpen módosul:

1. Az 1.3.5. pont helyébe a következő szöveg lép:

„1.3.5. A szárazföldi határokon végzett ellenőrzések rendkívüli és előre nem látható körülmények esetén enyhíthetők. Ilyen körülmények akkor állnak elő, amikor az előre nem látható események olyan sűrű forgalmat eredményeznek, hogy az ellenőrzési helyek elérése csak komoly késedelemmel, túl hosszú várakozás után lehetséges, és már minden személyzeti, létesítménybeli és szervezeti erőforrást kimerítettek.”

2. A szöveg a következő ponttal egészül ki:

„1.3.5.4. A határellenőrzésért helyi szinten felelős tisztviselők abban az esetben is kötelesek harmadik országbeli állampolgárok úti okmányait mind belépéskor, mind kilépéskor bélyegezni, ha az ellenőrzéseket enyhítették.”

3. A 2.1.1. pont a következőképpen módosul:

- a) Az első albekezdés bevezető mondata helyébe a következő szöveg lép:

„2.1.1. A tagállam területére belépéskor vagy területének elhagyásakor bélyegzőlenyomattal kell ellátni: [...]”.

- b) A második albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az Európai Unió polgárainak, az Európai Gazdasági Térség állampolgárainak és a Svájci Államszövetség állampolgárainak okmányait belépéskor, illetve kilépéskor nem kell bélyegzőlenyomattal ellátni.

Harmadik országok azon állampolgárainak okmányait sem kell belépéskor, illetve kilépéskor bélyegzőlenyomattal ellátni, akik az Európai Unió polgárainak, az Európai Gazdasági Térség állampolgárainak vagy a Svájci Államszövetség állampolgárainak családtagjai, feltéve, hogy tartózkodási kártyát mutatnak be, amelyet valamely tagállam vagy ezen harmadik államok egyike állított ki az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK irányelvvel⁽¹⁾ összhangban.

⁽¹⁾ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.”

4. A 2.1.5. pont a következő francia bekezdéssel egészül ki:

„— a kishatárforgalomról szóló, az okmányok bélyegzési kötelezettségét nem előíró kétoldalú megállapodások kedvezményezettjeinek úti okmányaiba, amennyiben ezek a kétoldalú megállapodások összhangban állnak a közösségi jogszabályokkal.”

5. A 3.4.2.3. pont a következő albekezdéssel egészül ki:

„A felelős tisztviselőknek az 1.3.5.4. pontnak megfelelően kell eljárni az ellenőrzések enyhítése esetén is.”

4. cikk

Az e rendelet mellékletében szereplő szöveget a Kézikönyvbe annak mellékleteként kell beilleszteni.

5. cikk

A Bizottság e rendelet hatálybalépését követően legkésőbb három évvel annak működéséről jelentést készít a Tanács részére.

6. cikk

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2005. május 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek megfelelően.

Kelt Brüsszelben, 2004. december 13-án.

a Tanács részéről
az elnök
B. R. BOT

MELLÉKLET

„16. MELLÉKLET

ÁLLAM LOGÓJA	Állam neve (Hivatal neve)	
Izland és Norvégia esetében a logó nem szükséges		
A RÖVID TARTÓZKODÁS IDŐTARTAMÁRA VONATKOZÓ FELTÉTEL TELJESÍTÉSÉRE VONATKOZÓ BIZONYÍTÉK ELFOGADÁSA, AMENNYIBEN AZ ÚTI OKMÁNYBAN NEM SZEREPEL A BELEPÉSRE UTALÓ BÉLYEGZŐ		
_____-án, -én _____ órakor _____ helyen,		
a/z _____ aláíró hatóság előtt megjelent:		
vezetéknev _____ utónév _____		
születési idő _____ születési hely _____ nem _____		
állampolgárság _____ lakóhely _____		
úti okmány _____ száma _____		
amelyet _____ helyen _____-án/-én állítottak ki		
vízum száma _____ (ha alkalmazandó) kiállító hatóság _____		
_____ nap időtartamra a következő indoklással: _____		

Tekintettel a fent nevezett személy által bemutatott, a tagállamok területén való tartózkodás időtartamára vonatkozó bizonyítékra, úgy kell tekinteni, hogy az említett személy _____ tagállam területére _____ -án/-én lépett be határátkelőhelyen

Az aláíró hatóság elérhetősége:

Tel.: _____

Fax: _____

E-mail: _____

Az érintett személy kézhez kapja e dokumentum másolatát.

Érintett személy

Felelős tisztviselő
+ bélyegző